

BIBLIOTECA HOSPITAL R.
GRANADA
Sala: A
Estante: 33
NUMERO: 549

1 27-7-2

A
33
549

M. de Retoria.

R. 77489

M. D. Mai

D. LINI

ROMANORVM
PONTIFICVM SECVNDI
DE SVI PREDECESSORIS DI-
ui Petri Apostolorum Principis, &
compheii (sic enim loquitur diuus
Dionysius Arcopagita) passione li-
bellus.

*Item eiusdem Lini de passione diui
Pauli libellus alter.*

PARISIIS,
Apud Guillelmum Chaudiere, via
Iacobaa sub temporis insigni.

1566.

M. D. Mai
Deo Optimo de la foy de M. de Gre

VITA DIVI LINI ROMANORVM
Pontificum secundi per Tritemium in libro
de scriptoribus Ecclesiasticis.

Linus primus post beatū Petrū Romana urbis Episcopus, natione Tuscanus, vir sanctissimæ cōversationis: multū & in vita & post mortem miraculis corruscans: Sed in pontificatu annis, xi. mensibus tribus, & diebus duodecim. Qui cum vir esset doctissimus & deo dilectus: scripsit Græco sermone sanctorum Apostolorum Petri & Pauli vno die pasorum: Martyrium: libris duobus. Et quasdam epistolas: Tandem à Saturnino præfecto cuius filiam à demone liberauerat: capitali sententiâ punitus Martyr efficitur: Vndecimo Calend. Octobris. Claruit Romæ sub Galba Imperatore. Anno domini, LXX.

GVILELMVS MALER-
BAVLT BACCALAVREVS,
Theologus, & Prior Sorboni-
cus antistiti literatissimo & reli-
giosissimo, fratri Francisco de
Neufville, Abbati Grandimon-
tensi salutem.

Eterum monumenta diurna nocturnaq; manu versans (Antistes amplissime) incredibili pene cura non apud eos tantum qui Veræ pietatis cultores extiterè. sed apud Barbaras etiam gentes non à principibus modò & viris primæ dignitatis, sed à priuatis quoque hominibus ingenti librorum copia in vnum congesta bibliothecas mirè ornatas cōperio. Nam quam Pisistratus olim Athenis magnis sumptibus libris ex plerisque locis comportatis bibliothecā studiose confecit, Eam Xerxes vrbe potitum tanquam preciosissimū thesaurum. In Persidem deuehendam iussisse, eandemque postea Seleucum Nicanorem ex Perside in Syriam magno desiderio transtulisse

EPISTOLA.

memoria proditum est. Quid Ptolomeus Philadelphus? nonne magnam vim pecunia impendit, ut quicquid esset in orbe terrarum memoria dignum velut in angustum locum contraheret, bibliothecamque omni voluminum genere refertam sibi cōpararet, suæque posteritati excolendam relinqueret, qua non sine totius orbis grauiſſima iactura, vna cum vrbe bello Alexandrino incensa ac conflagrata fuisse perhibetur, Ea demum Christianis præcipua cura fuit, ut initio nascentis Ecclesie grassantibus hereticis catholicorum doctorum scripta literarumque sacrarum interpretationes bibliothecis (quas in templis hebebant) asseruare. Ut cum ab illis semper vana voce erudiri non possent, saltem literarum monumentis edocerentur. Vnde contigit, ut Alexander Episcopus Hierosolymitanus trigessimus quintus nobilem bibliothecam congesſerit, qua se adiutum fatetur Eusebius in historia Ecclesiastica scribenda. Et paphilus Laodicensis Presbiter triginta milibus librorum bibliothecam instruxit: Constantinus vero Christianorum acerrimus propugnator, bibliothecas diuina cooperante gratia, ut qui rabie imperatorum perierant libri, rursus conscripti posteritati seruariantur, instaurauit. Alexandrina enim Arrianorum inuidia concrema-

EPISTOLA.

3

ta fuerat, Et Antiochena Iouiniani iussu suggerente vxore, & faces submittentibus concubinis incensa. Escicius tamen diui Gregorij Nazianzeni discipulus bibliothecam Origenis & Pamphili Martyris apud Casarea à blatris & tineaſ vindicauit, corruptamque multo labore restituit. Meminit & diuus Aug. Hipponensis bibliotheca, & librum diui Hieronymi de hæresibus in ea non reperiri cōqueritur, Constantinopoli duplex fuit Bibliotheca in eade diuo Hilario sacra, Hilariusque Romanus pontifex duplicem in fano Lateranensi construxit. Theodosius etiam iunior regibus Aegyptiis in congerendis libris non inferior. Nec Acca Episcopus Hagustaldensis Anglus, qui historias Martyrum cum multis aliis Ecclesiasticis libris congregans prætermittendus est. Ingentem librorum acerrimum Nicolaus quintus Pontifex Maximus vndiq; corrasit ut Musæolum extrueret. Bessarion Patriarcha Constantinopolitanus Venetiis Bibliothecam toto orbe famæ percelebrem libris Græcis & Latinis exornauit. Eandem operam nauarunt Alphonsus Rex Aragonum, & Mathias Coruinus Rex Vngariæ, Picus Mirandula, & nostra ætate Franciscus Valeſtus huius nominis Rex Gallorum primus conquisitis ex media Græcia & Arabia libris

EPISTOLA.

apud aquæ bellæ Fontis arcem Bibliothecam
erexit, ut meritò literis an armis habitus sit
insignior non insulse dubitare possis. Meminit
& Iacobus Faber Stapulēsis Bibliotheca ma-
ioris monasterij, in qua sola has diui Petri &
Pauli passionēs diu requisitas se reperisse testa-
tur: quæ cum superioribus annis incendio &
bellarum tumultibus perierint, illarūque pas-
sionum exemplar sit incensum, volui cum in
Biblioteca mea esset, vel multos ignorantia
leuare, vel posteris seruandam tradere. Licet e-
nim in extremo suorum commentariorum in
epistolas Pauli Faber illius repertor affixerit.
Quia tamen hæretica prauitate conspersa sunt
& ob id reiecta lateant, apud more ex Cardu-
is & sentibus florem decerpimus: has autem
inter omnes totius orbis nobiles Bibliothecas
recensui, ne quis existimet iniuria temporum
peruisse veterū monumenta patrum. Sunt enim
his præsertim temporibus qui ignorasse diuum
Petrum Romæ fuisse, aut si non ignorasse, saltē
studio contradicendi dissimulasse videntur.
Quocirca litem & controuersiam Linus qui
præsens aderat dirimat cui potius credendum,
quã cuiilibet absenti dubitat nemo. Plus enim
valet oculus testis, quã auriti decem, ut
scribitur paragrapho vltimo Institutionū, ti-

EPISTOLA.

4

culo de gradibus cognationum. & idem habet
Bartholus in lege quod mea paragrapho si vè-
ditorem. ff. de acquirenda & amittēda posses-
sione. Sed quid ad huius rei confirmationem
argumenta struimus, cum maximi ponderis sit
aduersariorum confitentium auctoritas. Quæ
nisi te non latere certò scirem, innumera produ-
cerem. Habemus & sacros ex nostris doctores
diuum Clementem & diuum Ambrosium ter-
tio thomo: Epistolarum libro quinto, epistola
trigesima secunda ad Valentinianum Impera-
torem aduersus auxentium de Basilicis traden-
dis, qui meminit colloquij Christi Romam
proficiscentis, ut iterum crucifigeretur, Quod
vnde rescire potuit, certius quã ab ipsius au-
thoris lectione. Non mihi desunt authoritates
quibus dubios & incertos conuincere possim si
reluctāres sensero. Hæc interim antistes amplif-
sime, tã grato percipias animo, quã beneuolo
tibi oblata nosti quæ si non ingrata perspexero
maiora molendi præbebis ansam. Vale. è
Gymnasio nostro Sorbonico, vltim. Calend.
Febr. anno domini 1566.

*D. LINI EPISCOPI DE
Passione Petri tradita Ecclesiis orien-
taliū, & deinde in Latinum
conuersa, Liber primus.*

POST multimoda
& multifaria viæ vi-
tæque salutaris do-
cumenta, & eximia
atq; celeberrima mi-
racula ostensa, & diuersa cum Simo-
ne Mago aliisque q̄ plurimis Anti-
christi præconibus pro nomine veri
Christi certamina, post passionem
quoque multiplicē, & flagellorum
acerbitatem, & carcerū squalorem
horrificum, cū esset exultans in
domino beatus Petrus, & gratias a-
gens nocte ac die cum fratribus, in
turba venientium ad fidem Dei &
domini nostri Iesu Christi, intentus
orationibus ac doctrinæ, cæteris-
que

PASSIO PETRI APOST. 5
que diuinę pietatis officiis præcipuè
charitatis & castitatis, gratiam au-
dientium pectoribus inferebat, ad-
hortans credentes in Christum, vt
pudicè & cōtinenter se gererēt. Ni-
mis enim abundanter & superemi-
nenter vrbs orbi prælata mente se
in fastum elationis extulerat, & id-
circo (vt solet in opulentia & inerti
securitate) indecenti luxu domina-
batur. Persæpe namq; vbi est elatio
mentis, sequitur contumelia carnis.
Vnde factum est, vt beati Petri ser-
monibus, magnus pudicitie apud
multas diuersæ ætatis & potestatis
seu nobilitatis scēminas, amor exar-
ferit, ita vt pleræque etiam Roma-
norum matronæ à commixione vi-
rilis thori seruare munda corda, si-
mul & corpora, quantū ex ipsis erat,
deligerēt. Sed cū iam tempus ap-
propinquaret, quo fides beati Petri

Apostoli & labores remunerari deberent, præueniens, perditionis caput scilicet, & antichristus Nero, consummata iniquitas, arctari eum & in custodia squalidissima compedibus vinciri iussit. vbi cœperunt frequentare illum quatuor concubine præfecti Agrippæ, quarum erant nomina: Agrippina, Eucharis, Euphemia, & Dione. Quæ audientes ab eo castitatis sermonem, & omnia domini nostri Iesu Christi mandata, tabescebant & molestabantur sub thoro Agrippæ. Vnde castitati se deuouentes, pactum consilij adinui cem inierunt: & cōfortatæ à domino nostro Iesu Christo, nullo modo ei obsequio cōcubitus acquiescere vltius decreuerunt. Subtrahentibus autem se iisdem non solum à complexu, verumetiam ab omnimoda cōiunctione Agrippæ, cœpit

alias Cleo-
nis.

idem super hoc valde tædere, & mœstus esse. Mittensque sollicitos ac solertes exploratores, didicit eas studiosissimè ad beatum Petrum se proripere. Quibus ad se reductis, dixit, vehementissima amoris captus infania: Scio vnde venitis. Ille Christianus vos docuit mecum non conuenire, & à debito thoro, subtrahere. Sed certus sum, quia suis magicis artibus amorem erga me vestrum non poterit infirmare. Quæ multis blanditiis delinitæ, nec verbo amatorio compellarunt, nec intento oculo, libidinis fomitem respexerunt, quia apostolico sermone fundatæ erant. Videns autem Agrippa præfectus, quòd Petri doctrinam sequentes, libidinem eius vnanimè spernerent, & eius blanditiis minimè acquiescerent, cœpit eis minas intentare horrificas, iurans quòd &

illas viuas incendio cremaret, & Petrum grauiſſimè afflictum ſupplicii, ab hominum de ſub cælo memoria perderet. Sed nunquam potuit eas ad inquinamētum flectere, dicentes amabilius ſibi eſſe omnibus tormētis pro caſtitate ſuccumbere, quàm Chriſtum (cui deuouerāt caſtimoniam)recuſare. Indignabatur itaque Agrippa præfectus, maximè in Apoſtolum, & fremebat ſuper eum dentibus, quærens occaſionem vt eum quaſi rationabiliter potuiſſet occidere. Interea vxor Albini, Cæſaris amiciffimi, nomine Xandipe, cum aliis pluribus nobiliſſimis matronis, venit ad Petrum. A quo percipiēs verbum caſtę vitæ, repudiauit non modò virile connubium, quinetiam & omne vitæ huius delectamentum. Qua de re Albinus nimio mœrore confectus,

aliàs Xandips.

aliàs eius.

PASSIO PETRI APOST. 7
 comminabatur multa ſe Petro illaturum tormenta. Xandipen verò vxorem ſuam, verbis iniuria plenis, indèque delinimentis, ac toto conamine refragari tentabat. Mittensq; ad Agrippam præfectum, ſibi amicitia copulatum, mādauit ei, omnia quæ, agente Petro, de ſua vxore patiebatur, deprecans vt ſi ei ſecundū ſuam fiducia amicus eſſet, vlcifceretur eum de Petro, alioqui ipſe ſe vindicaturus eſſet. Agrippa quoque reddidit ei reſponſum, ſe eadem, adhuc etiā & duriora his, per eū pati. Vnde factū eſt, vt cū Albinus cubitum iret, & Xandipen adduci ſibi feciſſet, ſuæque delectationis commixtionem apud eam, nec blāditiis nec terrotibus obtinere potuiſſet, conſiliaretur quatenus vnà cum Agrippæ manu, velut auē laqueo Petrum caperet, & vt maleficum peſ-

fundaret. Xandipe autem Albini vxor hæc audiens, misit nuncium fidelissimum ad Petrum, vt Roma exiret, & insidias penè ineuitabiles declinaret. Marcello nihilominus Marci præfecti filio, qui postquam Simonis magi pestiferã doctrinam aufugerat, apostolo fideliter & viriliter in cunctis adhæsit, atque etiã fratribus, conspiracyem viri sui & præfecti Agrippæ, ipsa innotescere fecit. In crastino quoque surrexerunt quidam ex senatoribus in confessu, & dixerunt: Sugerimus amplitudini vestræ nobiles viri, quòd ad peruersionem vrbs æternæ; Petrus connubia diuortiis emancipat, vxores nostras à nobis disiungit, & (nescimus quam) nobis nouam & inauditam legẽ inducit. Et hæc dicentes, concitabant etiam alios ad tumultum & appellationem. Tunc

Agrippa gratulatus est, quia quod de Petro optauit, sub occasione in senatum venit. Sed & hoc, Petrum & fratres non latuit. Innotescere siquidem hoc eis celeri nuncio fecerant ij, qui fuerant ex senatoribus per Petrum illuminati à domino. Quapropter Marcellus & fratres deprecabatur Petrum, vt secederet. Petrus verò ait: Non oportet fratres & filij fugere propter Christũ dominum passionis, cum ipse vltro se pro nostra salute morti obtulerit. Marcellus autem & fratres, nímio cum flatu aiunt: Miserere pater misericors iuuenum, & eorum qui sunt in fide rudes, nec nos, nec illos inter infideliũ turbines destitutos relinquant. Tunc Petrus rogantibus se, ait: Fugiendum suadetis, & iuuenum atque infirmorum cordibus, exemplo nostro metum passionis

incutere, cùm verbum Dei constanter debeamus asserere, & sanctæ castimonix fundamēta, quæ iecimus, conseruare. Fugiendum putatis, vt morrem declinemus, quam multis suspiriis & gemitibus diuturnis, vt ingressum vitæ expetimus, qua etiã secundum illius reuelationem, dominum clarificare debeamus. Fratres verò hæc audientes, leuauerunt vocē, dicentes: O pater veracissime, vbi sunt verba quibus dicebas, quoniam pro vita nostra morti paratus esses succumbere, & nunc impetrare non possumus, vt pro salute nostra, donec corroboremur, patiaris te aliquantulum viuere? Adolentes quoq;, quos ipse sollicitè custodiens, in fide & castitate sedulò educabat, manus protendentes in cælum, & porrecti in faciem illius, velut subito mortui procidentes in terram

terram vociferabantur nimio eiularu clamantes. O bone Petre, pater, & pastor, post tuum dominum clementia singularis, cur quos affectu materno recenter per sacrum fontem domino peperisti, tam immaturo solatio & animo crudeli qui te antea nunquam attigerat, nos immanissimorū moribus luporū exponis? Clamabant autē & matronæ, puluere cōspersis capitibus. Hæccine est misericordia quam de saluatore tuo prædicare solebas? qui tuis lachrymis quæ ad tēpus negaueras, in æternū pietate motus indulserat, & nūc tantis lachrymarū fluminibus, te vel paruo tempore, nobis non cōcedis, præsertim cū & domino possis ministrare in carne, & tibi reseruatā coronā adipisci perpetuam. Sed & custodes carceris Processus & Martinianus, cū reliquis magistratibus & ex officio iunctis, postulabant eum dicētes. Domine quo vis absce-

de, quia imperatorē oblitum tui iam credimus. sed iste iniquissim⁹ Agrippa pellicum amore & intemperantia suæ libidinis inflammatus, perdere te festinat. Si enim te regis iussione impereret, Paulini viri clarissimi, cui te cōmendatum nos custodiendum suscepimus, de tua nece sententiā haberemus. Nam postquàm nos credētes in hac vicina custodia, fonte, præcibus & admirabili signo crucis de rupe producto, in sanctę trinitatis nomine baptizasti, liberè quo libuerat perrexiſti, & nemo fuit tibi molestus: nec modo esset, nisi incendiū dæmoniale quod urbem stimulat, Agrippam acrius peruasisset. Quapropter oram⁹ te salutis nostræ minister, hanc nobis digneris recompēſare vicissitudinē, vt qui nos à peccatorū & dæmonum vinculis absoluiſti, à carcerali ac compedum nexibus quorū nobis est commissa immanitas, nostra non tam per-

PASSIO PETRI APOST. IO
missione, quàm etiam deprecatione liber in saluationē tātæ plebis abſcedas. Viduæ quoque & orphani, ac senio valde confecti, capillos sibi trahētes, genāsque vellentes, & pectora denudātes, dicebant. Alios quorum ministerio fouebamur, à diuersis languoribus sanasti, & de ipsa etiā morte resuscitasti, & te nobis pater piissime subtrahis. Vel ante te omnes nos præmitte, ne tuæ institutionis doctrina destitutæ animæ pereant, & corpora, ministræ tuæ solatio desolata intereant: & sic quo desideras, accelerare festina, ne vitā nostrā post dominū mori videntes, & remanētes in vita miseri moriamur. Tunc Petrus hæc vndique audiēs, qui vltra modū misericors lachrymas afflictorū sine lachrymis nūq̄ præterire poterat, deuictus tātis fletibus ait: Nemo vestrū veniat mecū, ego solus mutato schemate pergā. Proxima nāq; nocte cele

brata oratione valedicēs fratribus, & cum benedictione illos deo cōmendans, profectus est solus. Et dum pergeret, ceciderunt ei fasciamēta ex cruce demolita à compede. Vt autē portam ciuitatis voluit egredi, vidit sibi Christum occurrere, & adorans eum ait. Domine quo vadis? Respondit ei Christus. Romam venio iterum crucifigi. Et ait ad eum Petrus: Domine, iterum crucifigeris? Et dixit ad eum dominus. Etiam, iterum crucifigar. Petrus autē dixit. Domine reuertar, & sequar te. Et his dictis dominus ascēdit in cælum Petrus autem, profectus est eum multo intuitu, atq; dulcissimis lachrymis. Et post hęc rediēs in seipsum, intellexit de sua dictū passione, quòd in eum dominus esset passurus, qui patitur in electis misericordiae cōpassione & glorificationis celebritate. Conuersusque in urbem rediit cum gaudio, glorificans deum,

& narrans fratribus quòd ei obuius fuisset dominus, & declarasset ei quod iterum in ipso esset crucifigendus. Quibus cū manifestasset passionē suā, fletum omnes & vlulatum emisērūt. dolebāt vniuersi, & lachrymas profundebant, dicentes: Cōsidera oues tuas pastor bone, considera eos quorū fides infirmior, tuo expedit roborari sermone. Cōsidera corda titubantia, quæ per te stabilienda noscuntur. Quibus Petrus ait. Facile est domino, vt seruorum suorum corda etiā sine meæ humilitatis sermone corroboret. Quos enim plantauit, ad hoc faciet adulescere, vt & illos possint plātare. Ego autem tanquam seruus, necesse est vt domini exequar voluntatē. Quapropter si me adhuc morari in carne disponit propter vos, non contradico. Et si me pati pro nomine suo decreuerit, & per passionē dignatur suscipere, exulto & lætor in

gratia ipsius. Cum his igitur & aliis multis verbis, fratrum animos cōsolaretur, & illi lachrymas tenere non possent, superuenit Hieros cum quatuor apparitoribus, & aliis decem viris, qui eum comprehendentes rapuerunt de fratrum medio, & statuerunt vinctū Agrippæ præfecti vr̄bis obtutibus. Cui ait Agrippa. Multa est tibi audacia, ô scelerate in plebibus quas circūuenis, atque in foeminis quæ tua persuasione à maritali thoro discedunt. Ausus es etiā in Iudæorum iniuriā, nescio quem Christum inducere, & contra sanctum ritum Romanū, & cōtra vr̄bis æternæ deuotionē, nescio quæ inepta & vana docere. Tunc facta est facies Apostoli sicut sol splendida: & aperiens Petrus os suum, dixit ad eum: Video quo tendis, dux libidinum, amator pollutionis, atrocitatis inuētor, innocentium persecutor, decipientium fautor, fallaciæ condi-

PASSIO PETRI APOST. 12
tor, habitaculum satanæ. Ignoras namque gloriam in qua glorior, & ideo dicis, quòd in viris & mulieribus sit mihi fiducia. Et ait ad eum Agrippa. Quia scis me ignorare in quo gloriaris facito me nosse. Et ait ad eū Petr⁹. Nulla sit mihi gloria, nisi crux domini mei Iesu Christi, cuius ego sum seruus. Et ait ad eum Agrippa. Vis ergo ut crucifigaris sicut dominus deus tuus est crucifixus? Petrus quoque respōdit. Non sum dignus recta cruce mundum testem facere passionis meæ, sed per quæ libet supplicia opto & desidero sequi vestigia passionis eius. Tunc præfectus, morbo incontinentiæ suæ prætendens superstitionis accusationem, crucifigi fecit Apostolum. Et ecce concursus ingens subito factus est diuersæ ætatis & sexus, diuitū, pauperū, viduarū, pupillorum, imbecillium atq; potētum, qui summa voce clamabāt. Ut quid occiditur

Petrus ? Quid admisit criminis ? In quo læsit urbem ? Nec innocentem, damnare fas est . Nonne timendum est , ne tanti ac talis viri necem deus vindicet , & nos omnes perire præcipiat ? Et cœperunt in Agrippam sæuire populi , molientes illæsum rapere & conseruare Petrum , & tumultuantibus vocibus plebis ad inuicem, confundebatur Roma. Tunc Petrus restitit modicum , & ascendens æditio rem locum , nutúque ad silentium prouocans populum , ait : O viri & fideles dei, qui Christo militatis. O omnes qui in Christo speratis, si charitas vestra in me vera est, & viscera integra in me pietatis ostēditis, nolite reuocare autem ad dominum, nolite impedire properantem ad Christum. State ergo quieti, gaudentes & læti , vt hostiam meam cum hilaritate domino offeram. Hilarẽ enim datorem diligit deus.

Et

Et his dictis, vix est sedata seditio, & Præfecti discerptio . Poterant enim & inhianter optabant multi populi præfectum euertere sed timebant Apostolum contristari, qui magistri sui sequebatur exemplum, dicentis: Possum rogare patrem, & exhibebit mihi modò (si volo) plusquam duodecim legiones angelorum. Peruenit denique vnà cum Apostolo & Apparitoribus, populus infinitus ad locum qui appellatur Naumachia, iuxta Obeliscum Neronis in monte. Illic enim crux posita erat. & respiciens flentem populum, & iterum seditionem excitare volentẽ, ait clara voce . Nolite obsecro vos, fratres, oblationem meam impedire. Nolite versus Agrippam sæuire, & amaro animo in eum esse. Ille enim minister est alienæ operationis. Nam damnationis meæ secundum corporis qualitatem, diabolus author est,

D

dominica abutens permissione. Quia dolet vasa contumeliæ per me sibi sublata esse, & facta esse diuersoria continentia, templa Christi, domicilia honoris & gratiæ. Itaque fratres mei & filij, obediētes estote, quia per reuelationem à domino Iesu Christo proditum est mihi, quod ita esset euenturum. Non ergo est discipulus super magistrum, nec seruus super dominum suum. Festino itaque vt carne exutus assigner domino. Nunc enim tēpus est, in quo meam offeram hostiam. Mementote signorum & prodigiorum atque sanitarum, quæ Christo operante, & me ministrante, vidistis & sensistis. Ideo enim plurimorum infirmitates curatæ sunt, vt omnium animæ saluarentur. Ideo mortua corpora, suscitata sunt, vt animæ mortuæ reuiuiscerēt. Sed quid iam moras patior, & nō appropinquo cruci? Valetate fratres, & patiētes esto-

PASSIO PETRI APOST. 14
 te & seruate quæ audistis, commendando vos domino Iesu Christo. Accedēs autē & astās cruci, dixit. O nomē crucis occultum mysteriū. O gratia ineffabilis. in nomine enī crucis, pax. O crux, quæ deo hominem cōiunxisti, & à dominio diaboli captiuantis magnificè segregasti. O crux, quæ humano generi passionē saluatoris mūdi, & redemptionem captiuitatis humanæ, vera comitante fide semper representas incolumē. O crux, quæ quotidie carnes immaculati agni fidelibus diuidis populis, & dira serpentis venena à populo salutariter depellis, atque Rhomphæam paradisi ignitā, credentibus sine intermissione restinguis. O crux, quæ pacē quotidie terrenis cū caelestib⁹ operaris, & mediatoris mortem qui à mortuis resurrexit, & iam non moritur, aeterno patri (ecclesia pro filiis agēte) sedulo reparas, & legatione fœlicissima renouas,

& reformas. vim patior tui causa, & iam nunc in finitima absolute exi- stens, non quiescã manifestare de cru- ce occultum dei mysterium, quod o- lim clamauit anima mea. O qui in Christum creditis, non istud sit vobis crux quod apparet. Aliud est enim quiddam mysticum in hoc quod ap- parer vobis. Et nunc maximè qui po- testis audire in hora nouissima vitæ huius existente me, omnes sensus se- gregate, & animas vestras ab omni quod apparet, ad illud quod inuisibi- le est, auocate, & scietis quod in Chri- sto, per crucem, factum est salutis my- sterium. Debitum est tibi Petre, red- dere terræ corpus acceptum, per eos quibus est corpus occidere propriũ. Ait autem ad magistros carnificum. Quid est quod tēpus atteritis? Quid Apparitores innecti mihi, moras pati mini? Implete quod vobis est iussum. exuite me mortali tunica, vt spiritua-

PASSIO PETRI APOST. 15
li adharcã domino. Petiit sanè, & ita alloquens ministros carnificum, exo- rauit. Precor vos bonæ salutis meæ ministros, vt crucifigentes me, caput deorsum ponatis, pedes verò sursum. Non enim decet me seruũ vltimum ita crucifigi, vt dominus vniuersita- tis, pro salute totius mundi est cruci- fixus, quem passione mea constat glo- rificari. Et etiam vt mysterium crucis intento vultu semper possim con- spicere, quò facilius quid inde dixerò constantibus, possit audiri. Quod cum factum fuisset, adorsus est Pe- trus flentem populum, de cruce con- solari, & alloqui mysterialiter, dicēs: Grande & profundum mysterium crucis, & ineffabile atque inseparabi- le vinculum charitatis. Per crucem e- nim, ad se omnia traxit deus. Hoc est lignum vitæ, quo destructum est mor- tis imperium. Hoc mihi tu aperuisti domine, aperi & omnium istorum

oculos, vt videant consolationem vitæ æternæ. Et his dictis aperuit deus oculos eorum qui lugebāt, & lachrymas, fundebant in passione Petri, & viderunt angelos stantes cum coronis de floribus rosarum & liliorum, & in vertice crucis erectæ stantem Petrum, & librum à Christo accipientem, & ea verba quæ loquebatur, inde legentem. Quod videntes, ita cœperunt latari & gaudere in Domino, vt illi ipsi increduli & carnifices videntes eos exultare & latari, quos prius tristes viderant, & plangentes, subito contabescerent animo, & veluti fumus vanescerent. Videns autem Petrus quòd demonstrata esset multis antea flentibus gloria eius, gratias egit Domino Iesu Christo, dicens. Dignè tu solus domine in altū porrecto vertice crucifixus es, qui totum mundum à peccato redemisti. te imitari, etiam in passione optaui,

PASSIO PETRI APOST. 16
sed rect⁹ crucifigi, nō vsurpauī. Quia ex Adam, puri homines & peccatores nati sumus, tu verò ex deo deus, & lux vera ex vero lumine ante omnia secula, in fine seculorum pro omnibus sine contagione hominis, homo fieri dignatus, redēptor hominis gloriosus existens. Tu, semper rectus, tu semper excelsus: tu semper altus. Nos secundum carnem, primi hominis filii sumus, qui principale demersit in terram, cuius lapsus, significat speciem generationis humanæ. Sic enim nascimur, vt proni in terram videamur effundi. & quod ad dexterā est, hoc ad sinistā sit. & quod ad sinistram, hoc ad dexterā fiat, eo quòd in autoribus huius vitæ, mutata conditio est. Hoc enim putat mundus iste dextrum, quod est sinistrum: in quo tu domine quos sicut Niniuitas inuenisti perituros, tua sancta prædicatione liberaſti. Vos verò fratres

quibus est audire promptum, aures cordis apponite, & nunc quæ annuntianda vobis sunt, agnoscite, scilicet omnis naturæ mysterium, & omnis factæ constitutionis initium: nam primus homo, cuius genus in specie ego habeo, misso deorsum capite, ostēdit olim perditam generationem. mortua enim erat generatio eius, & nec vitalem habebat motum. Sed tractū misericordia sua principium, venit in mundū per corporalem substantiam, ad eum quem iusta sententia in terrā proiecerat. & suspensum in cruce per speciem huius honorandæ vocationis, videlicet crucis, restituit, & cōstituit nobis ea quæ antea hominum iniquo errore immutata fuerunt, presentia videlicet vt æterna, & æterna ducebantur vt presentia, & dextera sinistra. Siquidem ille, dextram glorificans, omnia signa mutauit ad propriā naturam, sicut bona intelligens quæ non

PASSIO PETRI APOST. 17
non putabantur bona, & reuera, benigna quæ maligna æstimabantur. Vnde dominus in mysterio dixerat. Si non feceritis dexteram sicut sinistra, & sinistram sicut dexteram, & quæ sursum sicut deorsum, & quæ ante sicut quæ retro, nō cognoscetis regnū dei. Istam ergo scientiam, in me produxi fratres, & hæc est figura, qua me pendente oculi carnales conspiciunt. Schema est enim primi hominis. Vos verò dilecti mei hæc audientes, & quæ auditis perfectionem conuertendo & conuersando ducentes, sicut de vestro primo errore ad certissimā fidei stationē redistis, ita perseuerate currentes, & ad quietem supernæ vocationis tendite, bene conuersantes, via enim qua illuc iter agere debetis, Christus est. Oporterigitur cum Iesu Christo deo vero superascendere crucem, qui est constitutus nobis sermo

solidus & viuus. Vnde & spiritus dicit. Christus est verbum & vox dei. Cæterum verbum significat istud re-ctum lignum, in quo crucifigor. Et quia vox propriè corporis est quod lineamenta recipit, quæ diuinitati nõ imputantur, naturalia crucis, humanã præterdere noscuntur naturam quæ immutationis errorem, in primo homine passa est, sed per deum & hominem, veram intelligentiam recuperauit. Ipsa nanque disciplinæ clavis in medio astricta est, conuersione videlicet, & conuersatione, atque cum fide pœnitentia hominis. Et hæc dicēs alacri vultu & facie serena, sic exclamauit, in orationem erumpens. Ista mihi tu domine Iesu Christe verba vitæ nota fecisti, & reuelanti tibi, quæ dixeram de ligno à me prædicato, gratias ago. Non corde cui sæpe indecēs quiddam subripit, non labiis istis carni affixis, nec lingua per quam ve-

PASSIO PETRI APOST. 18
rum vel falsum procedit, neque verbo, articulata & materiali natura producto, sed illa voce gratias tibi ago, rex bone, quæ per silentium intelligitur, quæ nõ in manifesto auditur, quæ non per organa corruptibilis oris percipitur, quæ neque est è terrâ, nec in terra dimittitur, quæ in libris materialibus non scribitur, nec quenquam materialiter mouet, neque materialis existit. Illo inquam spiritu domine Iesu Christe, domine & magister meus gratias ago tibi, quo te credo, quo te intelligo, quo te diligo, quo te teneo, & voce qua te alloquor, qua te interpello, qua tu toto & modesto tantū spiritu intelligibilis es. Tu mihi domine, pater, & amicabilis actor, & perfector salutis. Tu desiderium, tu refrigerium, tu satietas. Tu mihi omnia es, & omnia mihi in te sunt. Tu mihi totum es, & totum quod est, tu mihi es. Tu es mihi omnia. In te viuimus

mouemur & fumus . Et ideo , te vt omnia habere debemus,vt tu des nobis illa quæ promifisti, quæ nec oculus vidit,nec auris audiuit,nec in cor hominis afcenderunt,quæ præparafiiis qui diligunt te. Hæc custodi feruis tuis,hæc tribue atque largire,quia tu es pastor æternus & summè bonus,verus filius dei. Tibi commendo oues,quas tradidifti mihi . Tu eas in ouile tuum aggrega, & cõferua quia tu oftium,ouile,& oftarius. Tu pascua & æterna refectio. Tibi gloria cū patre & fpiritu fâncto,nunc & in omnia fecula feculorum. Et mox vt omnis plebs magna voce Amē reddidit. Petrus fpiritum tradidit . Statimque Marcellus nullius expectauit fententiam, fed vidēs quia beatus expirauit Apoftolus, propriis manibus depofuit fânctum corpus de cruce,& lauit illud lacte & vino optimo. Terēsque mafliches & aloes minas mille quin-

PASSIO PETRI APOST. 19
 gentas & myrrhæ ac folii atque ftaetes , cum cæteris variis aromatibus alias minas mille quingentas, condidit eum diligētiffimè,Melle quoque Attico nouum repleuit farcophagū, & in eo corpus aromatibus perlitum collocauit. In ipfa autem nocte, cum Marcellus ad fepulchrum ipfius vigilaret, & ardenti eius defiderio fleret (ftatuera enim in vita fua non feparari à doctoris fui amantiffimi fepulchro) venit ad eum beatus Petrus. Quem videns Macellus & contremifcens, illi velociter affurrexit, ftetitq; ante eum . Cui ait beatus apoftolus: Frater Marcelle,nō audiifti vocē domini dicētis,Relinque mortuos fepelire mortuos fuos . Et Marcellus ait: Chare magifter audiui . Tūc Petr⁹ ad eū:Noli ergo quafi mortuus mortuū videaris fepeliffe, flere: fed tanquam viuus viuenti & gaudēti melius conlatare . Relinque mortuos fepelire

mortuos suos. Tu autem, vt per me didicisti, vade, annuncia regnum dei. Quod cum gratia multa, cunctis fratribus Marcellus indicauit, & suffragiis sancti Petri ex omni parte fides credentium à deo patre confirmata est, in nomine domini nostri Iesu Christi, & in sanctificatione sancti spiritus. Nero autem comperiens beatum Petrum obiisse, quem arctare, non interficere iusserat, misit vt comprehenderetur Agrippa Præfectus, quoniam non cum sua sententia Petrum interfecerat, quæ disponebat per varia punire supplicia. Quærebatur enim se, ipsius præstigiis desolatum à Simone suæ salutis Præfule, & dolebat pro tanti casu amici, qui sibi & reipublicæ (vt fatebatur) commoda præstabat innumera. Agrippa verò interuenientibus amicis, obtinuit vt Præfectura carês, priuatus & cõtempus in domo propria degeret: sicque furorem Cæsaris

declinavit. sed vltionẽ diuini iudicii non euasit: quam mox terribiliter expertus, interiit. Denique conuertit crudelissimus Nero animum ad persecutionem eorum, quos didicit beato Petro familiarius adhæsisse, vt vel eorum pœnis de Petro satiaretur. Beatus verò apostolus fratribus hoc per reuelationem innotuit, & qualiter feram bestiam declinarent, insinuauit. Nero siquidem per visum vidit, sibi sanctum astare Petrum, & dirissimè à quodam, iussu ipsius flagellatus audiuit: Contine manus impiissime à seruis domini nostri Iesu Christi, quos nunc tenere non poteris. Vnde parū pauefactus quieuit. Erant quoque fratres simul lætantes & exultantes in domino, confortati sæpe visione beati Petri apostoli, glorificantes deum patrem omnipotentem, & dominum Iesum Christum cum sancto spiritu.

LINI PAPÆ

Cui est gloria, virtus, & adoratio in
secula seculorum. Amen.

MARTYRII BEATI PE-

*tri apostoli à Lino Papa græcè scripti,
orientalibus ecclesiis tradi-
ti, & subinde in Lati-
num conuersi,*

FINIS.

D. LINI EPISCOPI DE

*Passione Pauli tradita Ecclesiis orien-
taliurn, & deinde in Latinum
conuersa, Liber secundus:*

V M venisset Romã
Lucas à Galatia, &
Titus à Dalmatia, ex-
pectauerunt Paulum
in vrbe. Quos cum
adueniens Paulus vidisset, lætatus
est valde, & conduxit sibi extra vr-
bem horreum publicum, vbi cum
his & aliis fratribus de verbo vitæ tra-
ctaret. Cœpit interea colligere mul-
titudinem maximam, adiciebantur-
que per eum fidei multæ animæ, ope-
rante dei gratia, ita vt per totã urbem
sonus prædicationis & sanctitatis ip-
sius fieret, & exiret fama per vniuer-
sam regionem de illo. Iam enim ad-
modum innotuerat orbi Romano
signis & prodigiis, & doctrina multa,

F

atque mirabili sanctitate. Concurfus quoque multus de demo Cæſaris fiebat ad eum, credentium in dominum Ieſum Chriſtum, & augmentabatur quotidie † fidelibus gaudium magnū & exultatio. Sed & inſtitutor* imperatoris adeo eſt illi amicitia copulatus, videns in eo diuinam ſcientiam, vt ſe à colloquio illius temperare vix poſſet, quo minus ſi ore ad os illum alloqui non valeret, frequentibus datis & acceptis epiſtolis, ipſius dulcedine & amicabili colloquio atque conſilio fruereſtur, & ſic eius doctrina (augente ſpiritu ſancto) multiplicabatur, & diligebatur, vt licitè iam doceret, & à multis libētiffimè audiretur. Diſputabat ſiquidē cum Ethnicorum philoſophis, & reuincebat eos: vnde & plurimi eius magiſterio manus dabant. Nam & ſcripta illius quidam magiſter Cæſaris coram illo relegit, & in cunctis admirabilem

† quotidie non habetur in impreſſione Venetica.
* Seneca.

reddidit: Senatus etiam de illo alta non mediocriter ſentiebat. Quadam denique die, cūm Paulus doctrinæ inſeruiens circa veſperam in cœnaculo editiori turbas alloqueretur, quidam Patroclus delicioſus & Pincerna regis, ipſius ſe ſubducens aſpectibus, abiit ad horreum vbi Paulus hoſpitabatur, vt audiret documenta vitæ, perpetuæ. Inuitatus enim ad hoc & animo inductus iam fuerat à conſodalibus ſuis, & Cæſaris amiſſimis, qui ex eius familiari obſequio Pauli monita ſectabantur. Sed cūm præ multitudine populi ad eum introire non poſſet, aſcendit ad fenestrā excelsiorem, & ſecus eam ſedit, vt verbum dei commodius poſſet audire. Deſiderabat enim ſeruenti animo Pauli ſermonibus reſci. Sed cūm Paulus in longum protraxiſſet ſermonem, & iuuenis ſomno grauaretur, diaboli inuidia dolentis ſuper

dilectione dei & ipsius apostoli, quã studiosus adolescens habebat, fecit iuuenem paulisper dormire, cadensque de fenestra valde excelsa cœnaculi, spiritum exhalauit. Quod cū mox Neroni reuertenti à balneo, fuisset nunciatum cum multa frequentia dilectum sibi iuuenem requirebat, contristatusque est vsque ad animam super morte Patrocli, statuitque alium pro eo ad vini officium, vt ei porrigeret poculum. Paulus verò non multò post cognoscens per spiritum quod gestum erat, dixit ad plebem: Viri fratres, inuenit malignus locum vt vos tentaret, sed dominus Iesus Christus more solito eius nequitiam conuertet ad suam gloriã. Ite igitur foras, & inuenietis iuuenem Cæsaris delicatum, ex alto cecidisse, & iam iacere exanimem: quem leuantes ad me huc deferre satagite. Illi ergo concito gradu pergentes, confestim iuuenem

PASSIO PAULI APOST. 23
mortuum detulerunt. Mirabantur autem turbæ, quomodo Paulus rem gestam ex ordine cognouisset, sibi nemine nunciante. Dixit itaque Paulus ad turbas: Nunc fides vera apparebit erga dominum nostrum Iesum Christum. Tempus est enim, vt semen vitæ æternæ in bonam terram deueniens, centuplicata satione fructificet. Accedite ergo plena fide ad dominum deum nostrum, & deprecemur illum vt restituatur anima eius in istud iuuenile cadauer, viuaturque melius quàm vixisset. Et cū ingemuissent vniuersi, procumbentes orationi, ait Paulus: Adolescens Patrocle, surge, & narra quanta fecerit tibi deus. Ad quam vocem mox Patroclus tanquam de somno surrexit, & cœpit glorificare deum, qui dedit potestem talem hominibus. Dimisitque illum Paulus cum cæteris qui erant ex

domo Cæsaris, & ibant latantes & gaudentes omnes in domino, qui facit voluntatem timentium se, & deprecationes eorum exaudit. Cùmque lamentaretur Nero Patroclum, & immensitate absorberetur tristitiæ, dixerunt circumstantes ad Cæsarem: Non domine magnanimitas tua grauetur molestia super morte adolescentis: nam uiuit & adest pro foribus. Cæsar verò cùm audisset Patroclum uiuere, quam pauloantè didicerat mortuum, expauit corde, & recusabat eum introire, & astare eum suo conspectui. Sed cùm persuasum ei fuisset ab amicis quàm plurimis, iussit eum introire. Et uidens eum sanum, nullaque signa mortis habentem, obstupuit, & ait ad eum: Patrocle uiuis? At ille respòdit: Cæsar, uiuo. Nero dixit: Quis te fecit uiuere? Cui Patroclus exilaratus corde & accensus calore fidei, dixit: Dominus meus Iesus

Christus, rex omnium seculorum. Et Nero cõturbatus de nomine virtutis dei, dixit ad iuuenem: Ille ergo debet regnare in secula, & resoluerè omnia regna mundi? Et Patroclus ait: Etiam Cæsar, destruet omnia regna quæ sub cælo sunt, & vniuersa quæ sub cælo sunt, seruient ei. quia ipse est solus Rex regum, & dominus dominantium. Nero autem dedit ei alapam, dicens: Ergo militas illi regi? Et Patroclus exultans, ait: Etiam. Nam excitauit me à mortuis. Tunc Barnabas, & Iustus, & quidam Paulus, & Arion Cappadox, & Festus Galata, qui erant ministri Cæsaris, & ei iugiter assistebant, dixerunt Neroni: Cur Cæsar recta sapientem, & prudentissimè atq; veracissimè respòdentem percutis inuentem? Nam & nos illi militamus regi inuictò Iesu Christo domino nostro. Nero autem cum audisset vno sensu, eodèmq; sermo-

ne dicere illos inuictum regem Iesum, reclusit eos in carcere, ut nimirum illos torqueret, quos antea nimium amauerat. Et iussit inquiri regis illius famulos, posuitque edictum, ut sicubi fuissent inuenti, sine interrogatione omnes Christi milites, per tormenta varia punirentur. Vnde multa scrutiny a ministris reipublicæ, & apothecæ malignitatis fautoribus serui dei quæsi & inuenti quam plurimi, perducti sunt ad præsentiam Cæsaris. Inter quos & Paulus, consuetudinarias sibi pro Christi nomine gestans catenas, ductus est vinctus. In quem omnes simul vincti à deo intendebant, ut sine alicuius indicio facile potuerit Nero cognoscere ipsum Paulum magni regis militibus præsidere. Intelligensque ipsum ducem & feruorum Christi magistrum, ait ad eum: O homo, nescio cuius Regis seruus, mihi autem vinctus, quid tibi visum est

est

PASSIO PAULI APOST. 21
est introire latenter regnum Romanorum, & mihi subtrahere, illi autem colligere de meæ militiæ principatu? Paulus verò repletus spiritu sancto, constanter in aures omnium qui poterant adesse, dixit ad Cæsarem: Nero, non solum de tuo angulo colligimus milites, sed etiam de toto orbe terrarum. Hoc enim præceptum mihi est, ut neminem ex omni gente militare volentem æterno regi meo, repellam: potes enim dominus cunctis larga manu secundum cuiusque meritum, dona ditissima dispensare. Si enim & tibi visum fuerit in illum credere, & ei fideliter obtemperare, non te poenitebit. Cæterum noli putare, quod diuitiæ huius seculi, splendor, aut gloria, saluare te debeant, sed si subiectus illi fueris, in perpetuum saluus eris. Cum autem venerit iudicare viuos & mortuos, dissoluet mundi huius figuram per ignem, & ante mundi constitu-

G

tionem parata, & à seculis abscondita, militibus suis donatiua quæ nunquam deficiet, & quæ omnem excludet indigentiam, largierur. Hæc audiens Nero, & ira succensus, quia mundi figuram per ignem Apostolus dixerat resoluendam, iussit omnes Christi milites igne concremari. Paulum autem senatusconsulto tanquam maiestatis reum, capite secundum Romanas leges truncari. Tradiditque eum Longino & Megisto Præfectis, atque Aceto Centurioni, ut illum extra urbem ducentes, & populo spectaculum de eius occisione præbentes, decollari præciperent. Quibus Paulus sine intermissione verbum prædicabat salutis. Ministros etiam & apparitores per omnem ciuitatem & circa regionem cum velocitate Nero, diaboli exagitatione, direxerat, qui summa diligentia perscrutarentur latitantes, & manifestatos simul interficerent

Christianos. Vnde tam multiplex occisa est turba Christianorum, ut populus Romanus palatium vi irrumperet, & seditionem contra Cæsarem excitare moliens, proclamaret: Pone modum Cæsar iniustissimæ iustioni, tempera irrationabilem furorē, sufficiat sæuitiæ, quod crudelitatis metas transcendis. Nostrates homines sunt quos perdis. Romanum tuentur imperium. Aufers Cæsar Romanam virtutē, quæ militum tantorum frequentia, terribilis cunctis gentibus existebar. Tunc Nero clamore populi expauescens, aliud edictum proposuit, ut nemo auderet contingere Christianos, nec quicquam eis molestiæ inferre, donec relatio plenissimæ cognitionis ex delatione cuiusque referretur ad Cæsarem. Quapropter Paulus iterum eius aspectibus oblatus est. Nero autem ut eum vidit, vehementissimè exclamauit, dicens: Tollite

maleficum, decollate impostorem, nolite sinere viuere carminatorem, perditē sensuum alienatorem, auferte de superficie terræ mentium immutatorem. Ad quem Paulus ait: Nero, tempore modico pariar, sed viuam in perpetuum cum Deo meo, & rege æterno Iesu Christo, qui venturus est iudicare orbem terræ in flagratione ignis. Nero itaque dixit Megisto, Longino, Acesto: Auferre ab illo celerius caput, & sic sibi de vita æterna blandiatur, sentiâtque me regem inuictum, qui eum vixi, & occidendo deuici. Paulus verò ait: Vt scias me, Nero, post decollationē meo regi inuictō æternaliter viuere, te autem victum, qui putas te vincere, cum mihi abscissum fuerit caput, viuus tibi apparebo. & cognoscere poteris quia mors & vita famulantur domino meo Iesu Christo, cuius est omne regnum, & cui voluerit dabit

illud, & omnis victoria est illius, & quem vult vincere, facit magnificè triumphare, & ipse solus inuictus est rex in æternum. Et his dictis, ductus est Paulus ad supplicium. Cum autē duceretur, Longinus & Megistus atque Acestus dixerunt ad eum: Dic nobis Paule, vbi est rex ille, & vbi apparuerit vobis, & qualiter cognouistis, & quid vobis contulit, aut quid vobis conferet boni, quòd sic ardentissimè eum diligitis vos Christiani? vt nullo pacto religioni nostræ velitis commodare assensum, ac viuatis, ac bonis huius vitæ fruamini, sed potius omni delectamento iucundius, pro illo mori variis tormentis ducatis? Magnus enim iste videtur error, iucundam odisse hanc vitam, & toto desiderio pœnas amplecti & mortē. Paulus verò ait: O viri cordati atque sensu bono vigentes, relinquitē tenebras ignorantiae & erroris, quarum

caligine obnubilatur intelligentiæ vestræ nobilitas, ne verum quod in vobis latet videre possitis, conuertite mentis oculos ad æternam & veram lucem, vt valeatis prius vos ipsos cognoscere, & sic ad cognitionem regis illius cum lætitia peruenire, atque ab igne, vniuerso orbi superuenturo, salui & illæsi permanere. Non enim (sicut vos putatis) alicui terreno regi militamus, sed deo viuo, regi cælorum, & omnium seculorum: qui propter iniquitates quæ fiunt in hoc mundo, veniet iudex, & iudicabit illum per ignem. Felix autem erit homo, qui crediderit in eum. Habebit enim vitam æternam, & viuet in omnia secula seculorum: & infelicissimus ille, quo non infelicior vllus, qui contemnens diuicias bonitatis & longanimitatis eius non conuertetur ad eum. nam peribit in æternum. Propter hoc namque de cælo in terram descendit qui

cælum & terram fecit, & ad hoc factus ipse est homo qui fecit hominem, vt homo conuersus ab iniquitate sua, relinquens vana, & simulachra muta quæ nefandissimè pro deo colit, seruiat ei qui fecit illum, & adoret eum quem tremunt angeli & omnes cælorum potestates adorant. Quod cum factum fuerit, faciat illum verum adorantem atque cultorem suum, consortem & socium suorum angelorum spirituum videlicet sanctorum ac beatorum. Nec immeritò, quia spiritus est deus, & eum qui illum in spiritu & veritate colit & adorat, sanctis spiritibus socium faciet: illum verò qui in eum credere recusauerit, socium & complicem reddet iniquorum dæmoniorum, in tormento æterni incendij, ad concremationem, atque ignem perpetuum transmittet illum refugam. hic est ignis venturus, per quem deus est iudicaturus or-

bem. Quapropter viri sapientes, apud
 se prudentia vestra diiudicet, quis fe-
 cit mundum, quoniam sine factore
 non prodiit, perpendite qui fecit ho-
 minem, quia vt diuina testantur ora-
 cula, non ipse se fecit. attendite, quia
 simulachra vana non sunt dij, sed ho-
 minum factura, & dæmonia in eisde
 facturis latentia: quæ licet in hoc con-
 cordari videantur, quia vnanimiter
 perditionem humani generis cupiūt,
 sibi tamen inuicem variis modis in-
 dubitatissimè dissident. non est enim
 impiis pax, dicit dominus. In causa
 nanque est cur homines festināt per-
 dere, & sibi socios in pœnis habere,
 quia sciunt in cælestem habitationē
 homines ascensuros per dei gratiam,
 vnde ipsi spiritus ceciderūt per super-
 biam suam. Viri urbani sensu, cogno-
 scite, quia diuinitatis nomen per plu-
 res nequaquam diuiditur, quoniam
 vnus deus, à quo sunt omnia, & vnus
 dominus

dominus Iesus Christus, per quem
 sunt omnia, & vnus spiritus sanctus,
 in quo consistunt vniuersa: cui fide-
 liter obtemperant omnia, & non est
 schisma in diuinitate, quia caret plu-
 ralitate. Attendite ciues Romani, vn-
 de discordia nata fuerit, & qua ratio-
 ne accrescens, sic longè latè que mise-
 rabiliter adoleuerit, & cur tam mul-
 tiplicia non numina sed miserabilia
 emerferūt deorū portenta. Videlicet
 quia multi cœperūt velle fieri princi-
 pes ac tyrāni, & dominatores non vi-
 ciorum, sed hominū suæ naturæ con-
 sortium. Vnde in ignorantia tempe-
 state demersi, & in barathrum elatio-
 nis suæ deiecti, vnusquisque potesta-
 tis suæ deū aut mutuauit aut statuit,
 nam ad tantam miseri homines perue-
 nerunt dementiam, vt sic miserrimos
 homines sibi deos cōstituerēt, quibus
 similes fieri vellent, vt mortem pessi-
 mam deuitarent. Sed & quidam co-

rum quoniam non probauerunt habere deum in notitia, traditi sunt in voluptates suas, vt exercerent illa opera quæ leges Romanæ puniunt cū execratione. & impletum est in illis quod dictum est verbis sanctissimis. Similes illis, inquit, fiant qui faciunt ea. fecerunt enim sibi deos miseros, & facti sunt ipsi miseri, atque ad tantam sunt insaniam deuoluti, vt trunco ligneo dicant: deus noster tu es, & lapidi, adiuua nos, stipitēque fabrefactum adorant qui eius sunt astutiis calefacti, Ad hæc, multæ audientium turbę eleuantes vocem cum planctu, dixerunt. Errauimus, peccauimus, iniquè egimus, doctor salutis & æternæ vitæ ac veritatis ostensor, propicia re nobis, vt eruamur à laqueis peccatorum, & possimus euadere ignem quo exuretur mundus, & quisque cruciabitur infelix ac pessimus. Tunc Paulus ait: O viri fratres, quorum do-

PASSIO PAULI APOST. 30
minus cor suo spiritu tetigit, state fideliter in fide. nam ministri æternæ salutis aderunt, à quibus baptizabimini, & bene perseuerantes in charitate domini nostri Iesu Christi, salui eritis in æternum. Longinus quoque & Megistus & Acestus, secretius alloquentes apostolum dixerunt. Rogamus te domine, fac nos ascribi in militia regis æterni, vt possimus venturum ignem euadere, & regni perpetui participes fieri, & dimittemus te: vt possis quocunque decreueris pergere, & erimus tui itineris comites, & vsque ad mortem tibi parêtes. Quibus Paulus ait. Fratres mei, non sum profugus, sed miles legitimus regis mei: si enim scirem quo morerer, & non potius ad vitam & gloriam per hanc mortem peruenirem, non solum facerem quæ rogatis, sed ego à vobis deposcerem, nunc autem nō inuacuum per multas tribulationes cucurri, nec

sine causa pati cupio. Nam restat mihi corona victoriæ, quam reddet mihi cui credidi, & de qua certus existo. quoniam ad ipsum vado, & cum ipso veniam, cum veniet in claritate sua, & patris & sanctorum angelorū iudicare orbem terrarū. Propterea mortem istam contemno, & vestram petitionem (vt abscedam) non audiam, neque faciam. Illi verò flentes, dixerunt ei: Quid ergo acturi sumus? Quomodo te punito viuemus? & ad illum, in quem nos credere persuades, peruenire iam vltra valebimus? Et cum hæc inter se loquerentur, & populus multus voces in altum tolleret, misit Nero Parthenium quendam, & Pheretam milites, vt videret si iam Paulus esset occisus. Qui aduenientes repererunt eum adhuc viuentem, & diutissimè populū alloquentem. Quos Paulus ad se auocans, ait illis: Viri fratres, credite in Deum vi-

PASSIO PAULI APOSTOLI. 31
uum, qui me & omnes qui in eū credunt à mortuis suscitabit. At illi respondentes dixerunt: Ad Cæsarem prius ibimus, omnia renunciantes: & cum peractum fuerit pro quo missi sumus, & cum mortuus fueris, & resurrexeris vt dicis, tunc credemus tuo Regi. Tu autem explica moras quibus iussionem differs, & vade ad destinatū locum, vbi sententiam merito dictatā suscipias. Paulus quoque dixit eis: Commoratione mea in carne plus vos indigetis, si credere vultis, quàm ego, qui ad vitam per mortem vado. sed & iam pergamus exultantes in nomine domini Iesu Christi. Cùmque ad locum pergerent passionis, comitantibus populorum turbis innumeris, venit ad portam vrbis Romæ, vbi habuit obuiam nobilissimam matronā, nomine Plautillam, Apostolorum feruentissimam dilectricem, & religionis diuinæ cultri-

cem: quæ flens, eius se cœpit orationibus commendare. Ad quam Paulus ait: Vade Plautilla æternæ salutis filia, commoda mihi pñum quo caput tegis, & secede paululum in partem propter plebis impedimenta: me hîc expectans donec reuertar ad te, & tibi restituum beneficium. ligabo enim mihi oculos vice sudarii, & tuæ dilectioni, amoris mei pro Christi nomine pignus, ad illum pergens relinquam. Quæ festinatò pannum porrexit, & ei vt ipse Apostolus iusserat, obediuit. Insultabant autem & Parthenius & Pheretas dicētes. Quid credis impostori & mago? cur perdis pannum optimum, non tamen per eum in seculo lucratura? Paulus verò dixit ad eam, etiã filia præstolare aduentum meū, & signa mortis meæ in panniculo tibi afferam cum Christo victur⁹. Interea Lōginus, Megistus, & Acestus dū instarent obnixius pro sa-

lute sua, inquiretes modū qualiter ad veram vitam possent pertingere, audierunt à beato Apostolo: Fratres & filij mei, mox vt ego fuero decollatus, vos & ceteri ministri interfectionis meæ à loco in quo me Dominus vocare dignabitur recesseritis, viri fideles rapiant & sepeliēt corpus meū: vos autem notate locum sepulchri mei, & cras valde diluculo illuc venietis, ibiq; inuenietis duos viros orātes, Titum & Lucam. Quibus dicetis qua de causa vos misi, & illi vobis dabunt signa salutis in Domino. Nolite igitur dubitare exequi quod vobis est imperatum: quoniam statim vt credentes sacro fonte fueritis intincti, & diuinorum mysteriorum viuificatione sacriati, ab omnibus peccatorū contagiis, & ab hoc etiam quod reformidatis, in me scelere perpetrato incunctanter purgati eritis, ac super niuem dealbati, ac in serie Christi

militum ascripti, & cælestis regni efficiemini coheredes. Et his dictis peruenit ad passionis locū, vbi ad orientem versus, tensis in cælum manibus, diutissimè cum lachrymis Hebraicè orauit, & gratias egit Deo. Cùmque patrio sermone consummasset orationem, valedicens fratribus benedixit eos. Et ligās sibi de Plautillæ maphorte oculos, in terra vtrumque genu fixit, & collum tetendit. Spiculator verò in altum brachia eleuans, cū tota vi percussit, & caput eius abscidit. Quod postquam à corpore præcisum fuit, nomen domini nostri Iesu Christi Hebraicè clara voce perfonuit. statimque de corpore eius vnda lactis in vestimenta militis exilliuit, & postea sanguis defluxit. vitra verò qua sibi ligauerat oculos, cùm eam quidam rapere vellent, non comparuit. tanta etiam odoris suauitas fragrauit, & lucis immensitas in momento

PASSIO PAULI APOST. 33
 mento illius decollationis cælitus ibi emicuit, vt mortalium oculi splendorem illum sufferre, & humana lingua narrare nequiuerit odorem. Videntes autem omnes qui aderant, gratiã dei in beato apostolo, admirati sunt valde, laudantes & confitentes per multam moram Dominum Iesum Christum æternum & inuictum regem, quem prædicauerat magnificus doctor & magister gentium Paulus. Reuertetes verò qui iussi fuerant accelerare interfectionem eius, peruenerunt ad portam ciuitatis, vbi inuenierunt Plautillam, laudantem & glorificantem dominū in omnibus quæ audiuit & vidit per sanctum eius Apostolum. Et interrogauerunt eam cum irrisione cur caput suum non operiret de maphorte quam præstiterat Paulo. Quæ accensa calore fidei, cum magnanimitate respondit. O vani & miseri, qui credere nescitis quæ

oculis videtis, & manibus atrectatis. Verè enim habeo eundem quem illi porrexeram pannū, de infusione sanguinis sui preciosum. Nam de cælo veniens innumerabilium candidatorum caterua comitatus, illum mihi veracissimus retulit. Et rependens gratiam pro benignitate in eum habita, dixit: Tu mihi Plautilla in terris obsequium præstitisti, ego tibi quam primum ad regna pergenti, officiosissime obsequar. In proximo nanque pro te reuertar, & tibi regis inuicti gloriam demonstrabo. Et extrahens Plautilla pannum à sinu, roseo perfusum sanguine, illis ostendit. Qui nimio pavore correpti, gressū concito perrexerunt ad Cæsare, quæ viderant & audierāt nunciātes. At ille cū audisset, miratus est valde, & ingēti stupore attonitus cœpit, de iis quæ nunciata sunt ei, cum philosophis & amicis, atque ministris reipublicæ, seu & cū

PASSIO PAULI APOST. 34
iis quos habere poterat ex senatu conquirere, atque confabulationis sermonem cum timore & tremore atque confusione sensus habere. Dum hæc inuicem mirarentur, & secum quærerent, venit Paulus circa horam nonam ianuis clausis, stetitque ante Cæsarem, & ait. O Cæsar Nero, ecce ego Paulus regis æterni & inuicti miles, vel nunc crede miser, quia non sum mortuus, sed viuo deo meo. Tibi autem, non post multum temporis mala inenarrabilia imminet & supplicium maximū, teque æternus manet interitus, eò quòd inter cætera flagitia tua pessima, multum sanguinis iustorum, effudisti iniuste. Et hæc dicens, repente disparuit. Nero autem his auditis, vltra quàm dici possit timore perculsus, & veluti amens effectus, ignorabat quid agendum illi esset. Suadentibus ergo amicis, iussit Patroclum & Barnabam, & eos qui

LINI PAPAE

vincti erāt cum illis, solui, atque quò
 vellent liberos abire. Longinus deni-
 que, Megistus, atque Acestus, sicut
 eis cōstituerat Apostolus, primo ma-
 ne venientes ad sepulchrū eius, vide-
 rūt duos viros orātes, & in medio eo-
 rum stantem Paulum. Qui pertimes-
 centes in visu admirabili, horruerūt,
 & reformidauerunt accedere pro-
 pius. Titus autem & Lucas ab extasi
 orationis in se reuersi, videntes præfe-
 ctos atque Centurionem, qui mini-
 stri necis Pauli fuerant ad se prope-
 rantes, humano terrore correpti in
 fugam conuersi sunt, & Paulus eua-
 nuit ex oculis eorum. Illi verò post
 eos clamauerunt dicentes. Non vt
 suspicamini beati Dei homines ideo
 venimus, vt vos persequamur ad
 mortem, sed vt credentes, nos per
 quam baptismatis ad vitam transfe-
 ratis æternam, sicut nobis verus do-
 ctor promisit Paulus, quem paulò

PASSIO PETRI APOST. 35
 ante, in medio vestri stātem & oran-
 tem conspeximus. Hæc autē audien-
 tes ab eis Titus & Lucas, steterunt
 cum multa lætitia & spiritali gau-
 dio imponentes eis mox manus, &
 dantes signaculum sanctificationis
 perpetuæ, sicque ieiunio vsque ad ves-
 peram præcurrente baptizati sunt in
 nomine domini nostri Iesu Christi.
 Cui cum patre in vnitāte spiritus san-
 cti, est honor, & gloria, virtus, & im-
 perium in omnia secula seculorum.
 Amen.

MARTYRII BEATI PAV-

*li apostoli à Lino Papa græcè scripti,
 orientalibus ecclesiis tradi-
 ti, & subinde in Lati-
 num conuersi,*

FINIS.

